

Vastaus kirjalliseen kysymykseen vanhusten ja pitkäaikaishoidossa olevien asiakkaiden ulkoiluttamisen toteutumisesta

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimitannut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Minna Reijosen /ps näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 49/2019 vp:

Miten toteutuu vanhustenhoidossa ja pitkäaikaishoidossa olevien asiakkaiden ulkoiluttaminen,

kuinka hallitus aikoo varmistaa, että ulkoilutukseen varataan määrärahoja ja resursseja,

milloin voimme olla varmoja, että jokaista ulkoiluun apua tarvitsevaa vanhusta tai laitoshoidossa olevaa asiakasta ulkoilutetaan säännöllisesti, mikäli se on hänen tahtotilansa ja hänen vointinsa sallii sen,

mihin toimiin hallitus aikoo ryhtyä ja

tullaanko tähän varaamaan valtion rahoitusta?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Mahdollisuus ulkoiluun kuuluu hyvään vanhuuteen ja laadukkaaseen palveluun sekä kotihoidossa että ympärivuorokautisen hoidon toimintayksiköissä. Tähän myös lainsäädäntö ohjaa. Kotihoidon palveluihin kuuluu hoidon ja huolenpidon lisäksi toimintakyvyn ylläpitämisessä tukeminen. Iäkkäiden palveluasumisessa on järjestettävä hyvän perushoidon lisäksi toimintakykyä ja osallisuutta ylläpitävää ja edistävää toimintaa, kuten ulkoilua. Lainsäädäntö myös edellyttää, että palveluja suunniteltaessa otetaan huomioon iäkkään henkilön yksilölliset tarpeet ja toiveet, kuten ulkoilutottumukset. Valitettavasti tämän toteutumisessa on kuitenkin havaittu paljon puutteita. Tämä on ongelmallista, sillä ulkoilu tukee tutkitusti hyvinvointia ja terveyttä.

Hallitus aikoo kehittää sekä kotona, että ympärivuorokautisessa hoidossa asuvien iäkkäiden palveluja. Iäkkäiden toimintakyvyn vahvistaminen, joka toteutuu muun muassa ulkoilu- ja liikuntamahdollisuuksia parantamalla, on hallituksen keskeinen tavoite. Jokaiselle asiakkaalle tulee olla tarjolla sellaista toimintakykyä ylläpitävää ja edistävää toimintaa, joka parhaiten tukee mielekästä elämää juuri hänen kohdallaan. Tähän asiaan tullaan kiinnittämään huomioita käynnissä olevassa vanhuspalvelulain uudistamistarpeiden arvioinnissa. Lainsäädäntöä täydennetään ja konkretisoidaan uudistamalla iäkkäiden palvelujen laatusuositus.

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 49/2019 vp

Lainsäädännön uudistamisesta sekä iäkkäiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä ja palvelujen parantamisesta laaditaan vuosille 2020-2023 tiekartta. Tiekartassa lainsäädännön uudistus, resurssien lisäys ja kehittämistoimet nivotaan yhteen toisiaan tukevaksi kokonaisuudeksi niin, että niillä voidaan suunnitelmallisesti edetä kohti iäkkäiden riittävän hoidon ja hoivan turvaavaa henkilöstömitoitusta ja muita laatutekijöitä.

Tehostetun palveluasumisen hoivahenkilöstön sitovasta vähimmäismitoituksesta säätäminen ja siihen liittyvä valtionosuuden lisääminen sekä henkilöstön työnjaon selkeyttäminen luovat osaltaan edellytyksiä asiakkaiden ulkoilutusmahdollisuuksien parantamiseen. Myös kotihoidon resursseja ja laatua on tarkoitus vahvistaa.

Hallituskauden toimenpiteitä aikatauluttavan tiekartan lisäksi laaditaan vuoteen 2030 ulottuva poikkihallinnollinen pitkäkestoinen ikäohjelma, jolla varaudutaan väestön ikääntymiseen monialaisilla toimenpiteillä. Ikäohjelmaan sisältyy muun muassa toimintakyvyn ylläpitämistä tukevia toimenpiteitä. Tässä yhteydessä tarkastellaan myös liikkumis- ja ulkoilumahdollisuuksien parantamiseen liittyviä kysymyksiä. Tavoitteena on lisäksi uudistaa toimintakäytänteitä siten, että esimerkiksi vapaaehtoistyön roolia iäkkäiden hyvän elämänlaadun turvaamisen tukena vahvistetaan ammatillisen työn rinnalla.

Hallitus pitää tärkeänä, että iäkkäiden palvelujen riittävät voimavarat turvataan. Ulkoilumahdollisuuksien turvaaminen ei kuitenkaan ole vain kustannuskysymys. Ulkoilumahdollisuuksia voidaan edistää myös esimerkiksi töiden uudelleen järjestelyillä, tilaratkaisuilla, kuntien eri toimialojen yhteistyöllä sekä palvelujen järjestäjien ja tuottajien nykyistä tiiviimmällä yhteistyöllä omaisten, erilaisten järjestöjen, seurakuntien ja vapaaehtoistoimijoiden kanssa.

Helsingissä 22.7.2019

Perhe- ja peruspalveluministeri Krista Kiuru